

From
the People of Japan

ODIMM
ORGANIZATA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
INTREPRINDERILOR MICI SI MILOCI

Mecanism Intern de Evaluare a Aspectelor de Gen

Programe de suport în Afaceri - ODIMM

2021

I. CONTEXT

Antreprenoriatul feminin în Republica Moldova este în extindere. Circa 33,9% din întreprinderi sunt deținute sau gestionate de femei (cu 6,4 p.p. în creștere în perioada 2009-2017). În pofida acestui fapt, femeile continuă să fie un grup subreprezentat în activitatea de antreprenoriat cu un potențial de creștere puțin utilizat, în condițiile în care acestea constituie peste jumătate din totalul populației rezidente a țării.

Participarea femeilor tinere la activitățile de antreprenoriat este și mai joasă (circa 14,1%). Din cauza insuficienței mijloacelor financiare femeile tinere deschid preponderent afaceri micro (92%), care sunt expuse, în general, unor vulnerabilități sporite.

Femeile rareori dețin afaceri de dimensiuni mijlocii și mari (circa 1,3%). Obstacole cum ar fi nivelul scăzut de capital inițial și finanțare bancară, lipsa de timp determină femeile să înceapă afaceri în medie de 2 ori mai mici.

Spiritul de inițiativă și cel antreprenorial pare să nu fie atât de dezvoltat în rândul femeilor. Lipsa încrederii în sine, a abilităților și a competențelor necesare pentru inițierea unei afaceri, stereotipurile prezente în societate determină femeile să lanseze mai rar afaceri din proprie inițiativă (cu 12,1 p.p. mai puțin decât bărbații) și mai des să apeleze la suportul membrilor familiilor sale (cu 11,8 p.p. mai mult).

În Republica Moldova există o serie de programe de abilitare economică a femeilor. Cu toate acestea, problema accesului limitat al femeilor la oportunități economice rămâne încă relevantă, din cauza numărului limitat al unor astfel de programe, lipsei de alfabetizare economico-financiară, a cunoștințelor de bază despre dezvoltarea unei afaceri, precum și a lipsei sprijinului statului și al comunității.

Programele de abilitare economică au o importanță majoră în compensarea deficiențelor sistemului social - economic și ajută la realizarea obiectivelor economice urmărite de femei. Cele mai de succes programe sunt cele care asigură consultanță, mentorat, instruire practică pentru femeile antreprenoare, atât la inițierea afacerilor, cât și pentru dezvoltarea acestora, în combinație cu suportul financiar. Femeile din grupurile vulnerabile necesită o asistență specializată de dezvoltare a capacităților personale, după care să fie direcționate și integrate în programe de instruire antreprenorială și asistență financiară. Criza Covid-19 a afectat atât femeile, cât și mediul de operare al programelor de abilitare economică a femeilor.

Astfel, criza a diminuat oportunitățile de realizare pe plan economic pentru toată populația, inclusiv, pentru femei.

Rata de ocupare a populației s-a redus cu 8.8% la finele trimestrului II 2020 comparativ cu același trimestru al anului 2019. Femeile ocupate au înregistrat o scădere de 10%.

Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) și-a consolidat rolul de cea mai importantă instituție de suport cu acoperire națională pentru mediul de afaceri, prin serviciile de consultanță, suport și instruire acordate tinerilor și femeilor cu idei de afaceri viabile, migrantilor reveniți acasă, companiilor cu potențial de creștere și export, tuturor persoanelor interesate de domeniul businessului.

ODIMM activează în temeiul Hotărîrii Guvernului nr. 538 din 17 mai 2007, fiind o instituție publică abilitată să dezvolte și să implementeze programe și instrumente de suport a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, Organizația este creată în scopul susținerii dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova, în conformitate cu prioritățile Guvernului, stabilite în strategiile și programele sale de susținere a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii (ÎMM). Misiunea Organizației este de a contribui la sporirea competitivității economiei naționale prin susținerea dezvoltării sectorului ÎMM.

Anul 2020 a început cu multe provocări, dar ele au fost transformate în oportunități, Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) și-a consolidat și mai mult rolul în contextul pandemiei de Covid-19, fiind pilonul de susținere pentru mediul de afaceri. ÎMM au beneficiat de servicii de consultanță, instruire pentru antreprenori și potențial antreprenori cu idei de afaceri viabile, suport financiar pentru digitalizarea întreprinderilor, pentru migrații reveniți acasă, pentru companiile cu potențiali de creștere și export, pentru femeile și tinerii antreprenori, tuturor persoanelor interesate de domeniul businessului.

Pe parcursul anului au fost lansate noi inițiative și programe de suport pentru a susține și dezvolta sectorul ÎMM din Republica Moldova. (1) Aprobarea și lansarea Instrumentului de susținere privind digitalizarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii; (2) Aprobarea „Programului de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizarea acestora”; (3) Remodelarea conceptului de instruire continuă la necesitățile antreprenorilor în situația pandemiei de Covid-19; (4) Crearea grupului ”Iarmarocul ÎMM” în calitate de platformă de cooperare a businessului.

Prioritățile stabilite de ODIMM pentru anul 2020 au fost: (1) Facilitarea accesului la finanțare prin acordarea suportului financiar pentru cel puțin 500 ÎMM; (2) Creșterea numărului de afaceri susținute prin garantarea creditelor cu minim 100, inclusiv pentru femei și tineri; (3) Crearea și menținerea a cel puțin 900 locuri de muncă în cadrul întreprinderilor susținute prin intermediul programelor de suport în afaceri; (4) Dezvoltarea abilităților antreprenoriale prin instruirea a cel puțin 2500 persoane.

II. METODOLOGIA

Scopul studiului este de a diagnostica gradul de incluziune pentru femei în toate Programele de suport implementate de către ODIMM, precum și conturarea unor recomandări de adaptare a Programelor existente la principiul egalității de șanse între femei și bărbați. În același timp, vor fi înaintate propuneri de asigurare a integrării echitabile a femeilor în eligibilitatea viitoarelor Programe ODIMM, astfel asigurând sustenabilitatea intervenției.

În acest sens, expertul a stabilit ședințe individuale cu șefii Unităților de Implementare a Programelor. În procesul de lucru a fost examinat gradul de incluziune pentru femei în Programul de suport existent. Întrebările au fost puse în așa mod ca să poată fi efectuată o diagnosticare, evaluare și identificate propuneri de ajustare a aspectelor de gen.

Colectarea datelor a avut loc în perioada martie – aprilie 2021, în funcție de disponibilitatea persoanelor din cadrul ODIMM și a logisticii. Intervievarea tuturor participanților a avut loc la locul de muncă. În caz de neînțelegeri, personalul ODIMM a fost contactat în mod repetat pentru a clarifica unele detalii. Anexat la acest raport sunt prezentate procesele verbale ale tuturor interviurilor pentru următoarele Programe:

1. Programul de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1”.
2. Programul de instruire continuă „Gestiunea eficientă a afacerii” (GEA).
3. Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din Moldova (RIAM).
4. Programul ”Femei în afaceri” (PFA).
5. Programul ”Start pentru Tineri” (SPT)
6. Programul de ecologizare a IMM-urilor.
7. Centrul de Consultanță în Afaceri (CCA)
8. Programul -Instrumentul de Digitalizare a IMM-lor
9. Programul – Subvenționarea Agenților Economici la Expoziții
10. Programul – Internaționalizarea IMM-lor
11. Fondul de Garantare a Creditelor
12. Programul – Prima Casă

From
the People of Japan

ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
ANTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

III. EVALUAREA PROGRAMELOR ODIMM PRIN PRISMA ASPECTELOR DE GEN

În prezent, în cadrul organizației funcționează 12 Programe de suport în afaceri, fiecare având diferite criterii de eligibilitate, priorități și grup țintă. Totodată, în anul 2021 urmează să fie lansate alte 7 Programe Naționale de suport. Urmare a analizei minuțioase a fiecărui Program au fost deduse și evaluate activitățile de bază și rezultatele Programelor prin prisma aspectelor de gen.

1. Centrul de Consultanță (CCA)

Obiectivul CCA - dezvoltarea spiritului antreprenorial și consolidarea performanțelor manageriale în rândul reprezentanților business-ului mic și mijlociu din Republica Moldova, prin oferirea de asistență.

Grup țintă: antreprenori și potențiali antreprenori

Activitățile de bază:

- informarea cu privire la programele de suport disponibile pentru IMM-uri
- consultanță în domeniul inițierii și/sau dezvoltării unei afaceri
- consultanță financiară și planificarea strategică a unei afaceri
- asistență și ghidare pentru start-up-uri
- asistență în aplicarea la programele de finanțare nerambursabilă pentru IMM-uri
- asistență în soluționarea situațiilor de criză
- consolidarea colaborării cu alte organizații ce oferă sprijin sectorului IMM
- diseminarea în rândul antreprenorilor a materialelor informative privind oportunitățile de suport în afaceri.

Rezultate :

În total, în perioada 2014 – 2020, prin intermediul CCA au fost acordate circa 21.000 de consultații antreprenoriale, dintre care circa 7000 de consultații au fost oferite pentru inițierea unei afaceri (Start-up-uri).

Din nr. total de beneficiari ai serviciilor de consultanță în afaceri acordate prin intermediul CCA, circa 40% sunt femei.

2. Programul „Femei în Afaceri”

Scopul Programului este de a promova spiritul antreprenorial în rândul femeilor prin facilitarea accesului la instruire antreprenorială, servicii de consultanță și mentorat, precum și granturi pentru investiții și servicii de dezvoltare a afacerilor gestionate de femei.

Programul contribuie la susținerea inițierii și creșterii afacerilor gestionate de femei prin abilitarea acestora, oferirea suportului pentru companii cu potențial de creștere, extindere a pieței de desfacere, export și inovare și include următoarele etape:

From
the People of Japan

ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
ÎNTERPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

- instruire antreprenorială și îndrumare pentru a abilita femeile care planifică lansarea afacerii (Componenta 1 "Suport inițierea afacerii")
- investiții la scară mică și suport în dezvoltarea afacerii cu pregătirea pentru creșterea acesteia (Componenta 2 "Suport pentru afaceri nou - create") – finanțare nerambursabilă 165 mii lei
- investiții de scară mare și suport consultativ direcționat spre maximizarea impactului investițiilor (Componenta 3 "Suport pentru companiile în creștere") – finanțare nerambursabilă – 1 649 mii lei.

Grup țintă:

- doritoare de a-și lansa o afacere în următoarele 12 luni
- întreprinderi nou create și administrate de către femei (până la 24 luni)
- companii în creștere, fondate și gestionate de femei (peste 24 luni)

Rezultate:

- 703 femei (inclusiv 295 în anul 2020) au beneficiat de instruire antreprenorială în cadrul Programului
- au fost acordat peste 3200 de ore de asistență în procesul de lansare a afacerii prin consultanță și mentorat individual
- 614 femei antreprenoare (inclusiv 235 în anul 2020) au beneficiat de Finanțare
- suma totală a granturilor aprobată spre finanțare este de 89,47 mln. lei, iar volumul investițiilor preconizat în economie este de circa 144,52 mln. lei. Suma granturilor aprobată spre finanțare în anul 2020 constituie 37.54 mln. lei, care va contribui la atragerea în economie a circa 54,74mln. lei investiții
- suportul financiar va contribui la crearea și menținerea a 593 locuri de muncă.

3. Instrumentul de Digitalizare IMM

Scopul Programului:

- îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților antreprenorilor privind oportunitățile e-comerț și conversie a vânzărilor produselor finite prin instrumentele de e-comerț
- facilitarea accesului IMM la servicii de suport în calea de digitalizare, planificare, înțelegere și adoptare a instrumentelor de digitalizare
- consolidarea capacităților instituțiilor de suport în afaceri de a oferi informații calificate IMM în materie de facilitare a e-comerț.

Grup țintă:

Orice întreprindere micro, mică sau mijlocie care corespunde criteriilor prevăzute de art.4 și 5 al Legii nr.179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

From
the People of Japan

ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
ÎNȚREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

Activități de bază:

- instruire și consultanță antreprenorială
- finanțare nerambursabilă
- suport post-finanțare.

Rezultate:

- 277 companii finanțate, dintre care 140 sunt femei fondatoare/administratoare
- 600 persoane instruite.

4. Fondul de Garantare a Creditelor

Misiunea fondului este de a contribui la sporirea competitivității sectorului IMM, prin facilitarea accesului la resursele împrumutate, urmare acordării garanțiilor financiare. Astfel, antreprenorii cu idei de afaceri viabile, se pot adresa la instituțiile financiare pentru a solicita un credit, dacă nu dispun de suficient gaj, garanția ODIMM acoperind o parte din asigurarea creditului.

Grup țintă: Orice întreprindere micro, mică sau mijlocie care corespunde criteriilor prevăzute de art.4 și 5 al Legii nr.179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

Rezultate:

- 497 credite în sumă cumulativă de 645,85 mil. lei, asigurate cu garanții financiare în valoare cumulativă de 219,08 mil. lei. Acest fapt a contribuit la implementarea proiectelor investiționale în sumă de cca 901,92 mil. lei
- Cca 13% din total de garanții acordate au fost oferite femeilor antreprenoare.

Produse de garantare

Condițiile de garantare a întreprinderilor	Debutante	Nou-create	Fondate de tineri antreprenori sau femei antreprenoare		Active	Exportatoare	Companii afectate de criza COVID-19
			Nou	Active			
Cota maximă de garantare	80%	70%	70%		50%		80%
Suma maximă a garanției financiare (MDL)	500 000	700 000	1 000 000	5 000 000	5 000 000	7 000 000	5 000 000
Perioada maximă Garantată	Capital circulant	36 luni					36 luni
	Investiții	Conform perioadei scadente a contractului de credit					60 luni
Comision de garantare standard	0,5% anual din suma garanției.					0% pentru primul an	

From
the People of Japan

ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
ÎNȚREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

5. Programul de Ecologizare IMM

Scopul Programului - promovarea, susținerea și dezvoltarea capacităților IMM pentru a adopta practici de ecologizare a proceselor de producere și prestare a serviciilor.

Grup țintă: IMM-urile care planifică să implementeze acțiuni de ecologizare a proceselor de producere și prestare a serviciilor.

Activități de bază:

- informare și consultanță privind economia „verde” și ecologizarea IMM
- instruire a managerilor privind Elaborarea și implementarea Planurilor de ecologizare a IMM
- mentorat pentru elaborarea și implementarea Proiectelor investiționale de ecologizare a afacerii
- asistență financiară și consultanță pentru implementarea acțiunilor de ecologizare, și certificare conform standardelor naționale/internaționale de mediu.

Rezultate:

- au fost instruiți manageri din 80 companii (nu se cunoaște ponderea femeilor participante)
- din 48 companii în 21 companii femeile sunt administratoare.

6. Subvenționarea agenților economici la expoziții

Scopul Programului de promovare a participării agenților economici la târguri și expoziții constituie susținerea și promovarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, prin rambursarea parțială a cheltuielilor eligibile de participare a agenților economici în cadrul expozițiilor /târgurilor la nivel național și regional.

Grup țintă: la program poate participa orice agent economic care este clasificat ca întreprindere micro, mică sau mijlocie în conformitate cu legislația în vigoare.

Rezultate:

- 286 agenți economici subvenționați (dintre care 83 în anul 2020)
- 37% din beneficiari sunt femei.

7. Gestiunea eficientă a afacerii (GEA)

Scopul Programului este sporirea nivelului de cunoștințe a agenților economici pentru desfășurarea unei activități economice eficiente.

În anul 2020, ODIMM și-a propus suplینirea modulelor pentru antreprenori naționali, pentru ca aceștia să-și adapteze afacerile la noile realități, să-și găsească noi nișe pe piață și să identifice soluții alternative de comercializare a produselor și serviciilor prin sporirea competitivității acestora atât pe piețele naționale cât și cele externe.

Totodată în anul 2020, Programul GEA a fost destinat nu doar pentru antreprenori dar și pentru angajații din cadrul întreprinderilor.

Grup țintă: antreprenori, angajați IMM

From
the People of Japan

ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
ÎNTRPREINDERILOR MCI ȘI MĂDOCI

Rezultate:

În perioada 2009 – 2020 în cadrul Programului de instruire Continuă Gestiunea Eficientă a Afacerii au fost instruite 14807 femei, inclusiv 1479 femei instruite în 2020. Din numărul total al persoanelor instruite 65% constituie femeile, această distribuție fiind specifică pentru toate grupele de instruire organizate. Vârsta medie a participanților la aceste instruirii rămâne a fi una tânără, constituind 33 de ani.

8. Internaționalizarea IMM

Programul are drept scop contribuirea la creșterea economică durabilă prin atragerea investițiilor, sporirea competitivității și a productivității IMM din Republica Moldova, precum și internaționalizarea acestora.

Grup țintă: IMM care activează pe piață de cel puțin 2 ani.

Activități de bază:

- suport informațional și consultativ
- asistență și suport financiar
- formarea competențelor antreprenoriale prin schema de Business Voucher
- suport financiar prin schema de Grant
- monitorizare, suport post-finanțare și evaluare

Rezultate:

-din 61 companii care au aplicat la Program, 28 companii sunt fondate de către femei

9. Programul de Atragere a Remitențelor în Economie (PARE1+1)

Scopul programului este de a mobilizarea resurselor umane și financiare a lucrătorilor migranți în crearea și dezvoltarea economică durabilă a Republicii Moldova.

Grupul țintă: lucrători migranți, cetățeni ai Republicii Moldova; rude de gradul I - beneficiari de remitențe

Activități de bază:

- suport informațional pentru migranți
- instruire și consultanță antreprenorială
- finanțare nerambursabilă în baza ”Regulii 1+1” – 250 mii lei
- suport post-finanțare.

Rezultate:

-2649 persoane au fost instruite în domeniul desfășurării unei afaceri, ceea ce a contribuit la sporirea abilităților de a gestiona o întreprindere, a sporit accesul la informații cu privire la diverse oportunități de dezvoltare a unei afaceri, la socializarea cu alți beneficiari de remitențe

-1757 antreprenori proiecte investiționale aprobate spre finanțare

From
the People of Japan

ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
ÎNTERPRINDERILOR MICI ȘI MIJOCI

- au fost lansate 719 afaceri noi, care reprezintă circa 41,6% din totalul beneficiarilor de Program
- 32,5% din totalul beneficiarilor "PARE 1+1" sunt femei, respectiv 571 întreprinderi sunt create și/sau administrate de femei
- 48,66% din antreprenori sunt tineri cu vârsta până la 35 ani
- prin intermediul Programului, cu suportul Uniunii Europene, suma totală a granturilor acordate este de circa 367,63 mln. lei, iar investițiile în economie sunt aproximativ de 1080,19 mln. lei. Prin urmare fiecare leu acordat sub formă de grant a generat circa 3 lei investiții în economie.

10. Programul „Start pentru Tineri: o afacere durabilă la tine acasă”

Scopul Programului este integrarea tinerilor din Republica Moldova în circuitul economic prin facilitarea lansării și dezvoltării afacerilor sustenabile.

Grupul țintă: tinerii cu vârsta cuprinsă între 18 și 35 ani

Activități de bază:

- instruire și consultanță antreprenorială
- finanțare nerambursabilă
- suport post-finanțare.

Rezultate:

- peste 1300 de tineri instruiți în domeniul antreprenorial
- 240 proiecte investiționale finanțate
- 113 afaceri sunt administrate de către femei
- 25 afaceri sunt create de către tineri defavorizați
- în urma implementării proiectelor investiționale vor fi create circa 551 de locuri de muncă
- 38,71 mln. lei, este suma granturilor aprobată spre finanțare
- 66,31 mln lei, este volumul investițiilor preconizat în economie.

Realizările Programului contribuie la menținerea tinerilor în țară, dar și motivarea acestora de a desfășura activități de antreprenariat, preponderent în zonele rurale.

11. Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din Moldova (RIAM)

Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din Moldova (RIAM), creată cu suportul financiar și tehnic al Uniunii Europene, este o platformă de cooperare instituită printr-o înțelegere benevolă a membrilor săi pentru a promova rolul Incubatoarelor de Afaceri în dezvoltarea economică și recunoașterea acestora la nivel național și internațional.

Beneficiarii ai serviciilor IA sunt nu doar rezidenții acestora, IA având rolul de centre de informare și consultanță pentru antreprenorii din raioanele unde sunt amplasate.

From
the People of Japan

ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
ÎNTRERPRINDERILOR MICI ȘI MĂDURI

În acest sens, IA au gazduit și au organizat multiple evenimente, cursuri de instruire, seminare, ateliere de lucru - menite să contribuie la dezvoltarea abilităților antreprenoriale ale managerilor companiilor incubate, dar și a agenților economici din raion.

Rezultatele Programului:

Anul	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nr. companii administrate de femei	22	27	52	56	75	100	99	134	120
Nr. locuri de muncă pentru femei	87	106	244	281	410	543	485	449	392

12. Programul „Prima casă”

Obiectiv: Asigurarea tinerilor specialiști cu spațiu locativ prin emiterea garanțiilor de stat la contractarea creditelor ipotecare pentru procurarea locuințelor.

Grup țintă: sunt eligibile persoanele cu vârsta cuprinsă între 18 și 50 ani, cetățeni a RM, angajați în câmpul muncii.

Rezultate:

-din 5679 de beneficiari a Programului 2443 sunt femei și 3236 sunt bărbați

-43% din beneficiari sunt femei.

From
the People of Japan

ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
ÎNTERPRINDERILOR MICI ȘI MĂȘTI

IV. CONCLUZII

- În contextul consecințelor crizei actuale, ODIMM a depus eforturi suplimentare pentru a sprijini pe cât posibil antreprenorii în necesitate. Au fost lansate noi programe și instrumente pentru a sprijini reabilitarea economică și creșterea economică: Instrumentul de sprijin pentru digitalizarea IMM-urilor; Programul național de ecologizare pentru IMM-uri; un nou Produs de Garantare a Creditelor; Programul pentru Creșterea și Internaționalizarea IMM-urilor; Platforme Industriale Multifuncționale și multe altele. De asemenea, în prezent, ODIMM gestionează un Program complex, orientat către suportul femeilor antreprenoare, Programul Național „Femei în Afaceri”, dar și un alt proiect cu același nume, finanțat de UE în cadrul Programului Transnațional Dunărea. În total, în cadrul organizației funcționează 12 Unități de Implementare și urmează ca în anul 2021 să fie lansate alte 7 Programe Naționale de suport.

La fel, este de menționat implementarea Parteneriatul de Ocupare LEP, implementat de către ILO și ODIMM (grup țintă local: Cahul, Cantemir și Căușeni) – 2019-2021. Scopul este de a îmbunătăți situația pe piața muncii la nivel local și pentru a identifica soluții concrete pentru crearea locurilor de muncă sau formalizarea celor existente, cu o atenție specială acordată femeilor și tinerilor și Proiectul „Măsurile de răspuns la nevoile stringente ale femeilor și fetelor care sunt marginalizate sau se află într-o situație vulnerabilă, agravată de Coronavirus (COVID-19) - 2020 -2021. Obiectivul general al Proiectului constă în promovarea abilității economice și sociale a femeilor, inclusiv și a celor din regiunile rurale, prin reducerea inegalității de gen și sporirea accesului acestora la resurse financiare, servicii, tehnologii inovatoare și oportunități de dezvoltare, instruire cu scopul de a dezvolta abilități și capacități pentru ca fetele și femeile să reacționeze corespunzător la criza COVID-19 și să fie gata să înceapă o afacere sau să o dezvolte în conformitate cu noua realitate economică.

- ODIMM este o instituție cu viziuni moderne și precise menite să încurajeze antreprenoriatul tinerelor femei și, în general, femeile antreprenor, de asemenea, readucerea migranților în țară și promovarea antreprenoriatului în rândul tinerei generații din Republica Moldova. ODIMM lucrează atât în regiunile rurale, cât și în cele urbane.
- ODIMM a construit cu succes un program robust și complex de susținere a femeilor în afaceri la diferite etape ale inițiativei antreprenoriale în baza experienței și practicilor de susținere a IMM-urilor. Programul Femei în afaceri este cel mai mare program dedicat susținerii femeilor în afaceri cu acordare de grant în Moldova. Prin acest program sunt acoperite toate etapele de constituire a unei afaceri, iar ODIMM oferă servicii și suport la fiecare din aceste etape. Este important de menționat că, pe lângă programul dedicat femeilor, în celelalte programe de susținere a afacerilor femeile, de asemenea, sunt încurajate să participe și să beneficieze de suportul statului și a partenerilor de dezvoltare.

From
the People of Japan

UE susține programele ODIMM și a contribuit cu 4 milioane de euro pentru programul de susținere a femeilor în afaceri și PARE 1+1.

- De asemenea, cu suportul ODIMM și Platforma Națională a Femeilor din Moldova (PNFM) a fost creat un mecanism permanent de consultanță a femeilor „Forumul Național al femeilor din Moldova”, care este organizat la sfârșit de an, unde sunt puse în discuție subiectele actuale, la care de regulă sunt invitate persoane notorii din țară și din străinătate (prim ministru, miniștri, ambasadori, reprezentate ale organizațiilor internaționale donatoare) – aceste platforme oferă femeilor șansa de a-și realiza potențialul său și sporește accesul acestora la resurse financiare, servicii, tehnologii inovatoare și oportunități de dezvoltare. La fel, este de menționat și Proiectul „Business Woman Academy”, creat în anul 2018 cu suportul financiar UE, în cadrul acestui proiect peste 300 de femei de pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv raioanele din stânga Nistrului și UTA Găgăuzia, au fost instruite cum să-și gestioneze afacerile, iar 30 de mentori au fost pregătiți să ofere suport femeilor antreprenoare. Aceste instrumente au devenit excelente platforme de socializare, schimb de experiență și relaționare de afaceri.
- În anul 2020, la inițiativa ODIMM, în coordonare cu Ministerul Economiei și Infrastructurii, Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistență Externă (OGPAE), partenerilor din sectorul bancar, precum și mediul de afaceri, au fost elaborate o serie de propuneri pentru ajustarea Produselor active de garantare, având ca scop aducerea în concordanță a criteriilor acestora cu condițiile reale a pieței creditare, alinierea la condițiile creditare oferite de OGPAE, dar și la necesitățile mediului de afaceri. Astfel, au fost majorate plafoanelor de garantare pentru IMM-urile fondate de tineri antreprenori și cele create sau administrate de femei. Astfel pentru companiile fondate de tineri, precum și cele nou create sau administrate de femei antreprenoare, a fost majorat plafonul de garantare de la 700 000 lei la 1 mln. lei, iar pentru companiile active fondate sau gestionate de femei, suma maximă a garanției a fost majorată de la 2 la 3 mln. lei.
- În septembrie 2020 a fost lansat un nou produs financiar pentru emiterea creditelor preferențiale IMM-urilor afectate de criza pandemică. Astfel, companiile ce au înregistrat o scădere a venitului din vânzări cu 30% în perioada martie – iunie 2020 comparativ cu perioada similară a anului precedent vor putea solicita credite pentru capital circulant garantate de stat în proporție de până la 80%, cu un comision de garantare zero până la 31.12.2021. Concomitent, companiile ce solicită credite investiționale vor putea beneficia de garanții ce vor acoperi până la 80% din credit cu o valoare de maxim 5 mln. lei.

From
the People of Japan

ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
ÎNTRPREINDERILOR MICI ȘI MIJOCI

- În urma analizei datelor furnizate privind implementarea celor mai importante Programe de suport dezvoltate de către ODIMM s-a constatat că **Gradul de participare a femeilor** este de circa **47%**.

Nr.	Programul de suport	Nr. total de beneficiari	Nr. beneficiari femei	Pondere beneficiari femei
1	Centrul de Consultanță în Afaceri (CCA)	21000	8400	40%
2	Programul "Femei în afaceri" (PFA)	703	703	100%
3	Programul -Instrumentul de Digitalizare a IMM-lor	277	140	51%
4	Fondul special de garantare a creditelor (FGC)	497	64	13%
5	Programul de ecologizare a IMM-urilor.	48	21	44%
6	Programul - Subvenționarea Agenților Economici la Expoziții	286	105	37%
7	Programul de instruire continuă „Gestiunea eficientă a afacerii” (GEA).	22636	14713	65%
8	Programul - Internaționalizarea IMM-lor	61	28	46%
9	Programul de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1”.	1757	571	32%
10	Programul "Start pentru Tineri" (SPT)	240	113	47%
11	Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din Moldova (RIAM)	251	134	53%
12	Programul - Prima Casă	5679	2443	43%
TOTAL		53435	24992	47%

- Este de menționat că pe parcursul ultimilor ani, se observa o tendință pozitivă a femeilor de a se lansa în afaceri, gradul de participare a acestora a crescut considerabil, de la circa 30% în anul 2017, la 47% în anul 2020. Acest fapt se datorează în mare parte implementării Programului "Femei în afaceri".
- Sondajele efectuate au arătat că femeile au gândire inovativă, înțeleg importanța cunoștințelor antreprenoriale pentru o afacere de succes, sunt predispuse să participe la diferite seminare de instruire și dezvoltare personală.
- Analizând domeniile de activitate al companiilor conduse de femei putem constata că acestea lansează afaceri cu diferite genuri de activitate, cel mai frecvente fiind prestări servicii, precum: centre educaționale, logopedie și psihologie pentru copii, servicii design mobilier; servicii de elaborare a tiparelor și proiectarea șabloanelor vestimentare; servicii cosmetologice; activități fotografice și cinematografie; servicii de evidență contabilă și audit;

From
the People of Japan

ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
ÎNTERPREINDERILOR MICI ȘI MĂDOCI

activități sportive – gimnastică articulară, fitness centru; clinică de medicină estetică și dietologie; agroturism; servicii de reparație și inspecție auto; reparația rețelelor electrice, box-catering; activități de recreere; TIC și activități de marketing online; industrie prelucrătoare: producerea articolelor vestimentare pentru dame, copii, nou născuți, lenjerie de pat, corp, fabricarea mobilei; producerea produselor din patiserie și panificație; producerea uleiului vegetal, ceaiului pe bază de fructe, pomușoare și plante aromatice, prelucrarea fructelor și legumelor.

- Este de remarcat afacerile create de femei din domenii inovative, precum: producerea dezinfectanților pentru domeniul medical și HoReCa; producerea produselor cosmetice naturale handmade; producerea cărbunelui pe bază de lemn; producerea jucăriilor din lemn personalizate; servicii de instruire a cadrelor didactice; cursuri de aritmetică mentală și diplomație pentru copii; servicii de consultanță în domeniul comunicării; îmbutelierea apei potabile; producerea fotoliilor pliante personalizate; producerea pastei de epilare; proiectarea designului landscape, la fel și lansarea unor afaceri în domenii de activitate caracteristice bărbaților: Centre reparație auto, fabricarea articolelor din metal forjat, servicii de construcții și reparație, servicii de transport de mărfuri, reparația rețelelor electrice din agricultură.

From
the People of Japan

V. RECOMANDĂRI

- Dezvoltarea în continuare a serviciilor ODIMM, optimizarea și adaptarea continuă a serviciilor organizației la necesitățile mediului de afaceri, inclusiv a femeilor.
- Dezvoltarea unui sistem informațional care să cuprindă toate procesele de management intern din momentul aplicării până la momentul de monitorizare finală (aplicare, instruire, examinare, aprobare, finanțare, implementarea finanțării, monitoriza, evaluare finală a impactului).
- Introducerea unui set de indicatori care vor permite facilitarea accesibilității femeilor la programele de suport în afaceri.
- Dezvoltarea unei Platforme online, care va permite femeilor din întreagă lume să socializeze, dar și să creeze comunități bazate pe localizarea geografică și a intereselor comune. Astfel, ca companiile create de către femei să se conecteze, să împărtășească informații relevante pentru afaceri, să identifice parteneri și furnizori de afaceri.
- Integrarea indicatorilor de evaluare și măsurarea conformității Programelor ODIMM cu criteriile de egalitate de gen în Sistemul Informațional Integrat, care va digitaliza managementul intern a Organizației. În acest sens, sunt propuși următorii indicatori:

Nr.	Indicatori	Ponderea
1	Nr. femeilor consultate	% din total beneficiari
2	Nr. femeilor instruite în domeniul formării antreprenoriale	% din total beneficiari
3	Nr. afacerilor create și gestionate de către femei	% din total beneficiari
4	Nr. locurilor de muncă create pentru femeie	% din total beneficiari
5	Nr. locurilor de muncă create pentru femeie tinere	% din total beneficiari
6	Suma granturilor acordate femeilor antreprenoare	% din total beneficiari
7	Nr de businessuri femei pe principalele domenii de activitate: agricultură, industrie, servicii, turism, etc.	% din total beneficiari
8	Nr. femeilor antreprenoare beneficiare de programe din localitățile rurale	% din total beneficiari

- Dezvoltarea platformei de instruire on line, cu includerea modulelor dedicate femeilor: comunicare eficientă, negociere, vânzări, stabilire a raportului, respectului de sine, etc.
- Elaborarea unui mecanism de suport pentru companiile gestionate de femei aflate în dificultate: dezvoltarea serviciilor de suport pentru antreprenorii la un pas de a intra în criză, antreprenorii care se află în situație dificilă sau care au eșuat dar doresc să se relanseze în afaceri.

From
the People of Japan

ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
ÎNTERPRINDERILOR MICI ȘI MIJOCII

Anexe:

I. Procesele verbale ale tuturor interviurilor pentru următoarele Programe:

1. Programul de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1”.
2. Programul de instruire continuă „Gestiunea eficientă a afacerii” (GEA).
3. Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din Moldova (RIAM).
4. Programul ”Femei în afaceri” (PFA).
5. Programul ”Start pentru Tineri” (SPT)
6. Programul de ecologizare a IMM-urilor.
7. Centrul de Consultanță în Afaceri (CCA)
8. Programul -Instrumentul de Digitalizare a IMM-lor
9. Programul – Subvenționarea Agenților Economici la Expoziții
10. Programul – Internaționalizarea IMM-lor
11. Fondul de Garantare a Creditelor
12. Programul – Prima Casă

II. Raport misiunii